

**Hallituksen esitys Eduskunnalle laiksi perhehoitajalain
2 ja 3 §:n muuttamisesta**

ESITYKSEN PÄÄASIALLINEN SISÄLTÖ

Esityksessä ehdotetaan muutettavaksi perhehoitajalakia. Perhehoitajalle maksettavan hoitopalkkion vähimmäismäärä korotettaisiin 300 euroon perhehoidossa olevaa henkilöä kohti kalenterikuukaudessa ja luovutettiin palkkion enimmäismäärän sääntelystä. Lisäksi perhehoitajalle maksettavan kulukorvausta ja käynnistämiskorvausta koskevat säännökset siirrettiin asetuksesta lain tasolle. Samalla korotettaisiin kulukorvauksen

vähimmäismäärä 350 euroon perhehoidossa olevaa henkilöä kohti kalenterikuukaudessa ja luovutettiin kulukorvauksen enimmäismäärän sääntelystä.

Esitys liittyy valtion vuoden 2007 talousarvioesityksen ja on tarkoitettu käsiteltäväksi sen yhteydessä.

Laki on tarkoitettu tulemaan voimaan 1 päivänä tammikuuta 2007.

PERUSTELUT

1. Nykytila

Perhehoidolla tarkoitetaan sosiaalihuoltolain (710/1982) 25 §:n mukaan henkilön hoidon, kasvatuksen tai muun ympärivuorokautisen huolenpidon järjestämistä hänen oman kotinsa ulkopuolella yksityiskodissa. Perhehoitajasta säädetään perhehoitajalaissa (312/1992). Perhehoitajalla tarkoitetaan perhehoitajalain 1 §:n 1 momentin mukaan henkilöä, joka hoidon järjestämisestä vastaavan kunnan tai kuntayhtymän kanssa tekemänsä toimeksiantosopimuksen perusteella antaa kodissaan sosiaalihuoltolain 25 §:ssä tarkoitettua perhehoitoa. Perhehoitaja ei ole työsuopimuslain (55/2001) 1 luvun 1 §:ssä tarkoitettussa työsuhteessa sopimuksen tehneeseen kuntaan tai kuntayhtymään. Perhehoitajalle maksettavasta palkkiosta säädetään perhehoitajalain 2 §:ssä (930/2005). Palkkion perusteita ja määrää koskevat säännökset siirrettiin pysyvästi perhehoitajalle maksettavasta palkkiosta ja korvauksesta annetusta asetuksesta (420/1992, jäljempänä *perhehoitajasetus*) lakiin vuoden 2006 alusta voimaan tulleella lainmuutoksella. Tätä lainmuutosta edelsi vuonna 2005 voimassa ollut perheoi-

tajalain 2 §:n väliaikainen muutos (1427/2004). Perhehoitajalain 3 §:n 2 momentin nojalla perhehoitajalle maksettavien kulukorvauksen ja käynnistämiskorvauksen suuruudesta ja määräytymisperusteista säädetään edelleen perhehoitaja-asetuksessa.

Perhehoitajalain 2 §:n 1 momentin mukaan, jollei toimeksiantosopimuksessa ole toisin sovittu, perhehoitajalla on oikeus saada hoidosta palkkiota. Hoitopalkkion määrä perustuu hoitoon käytettävään aikaan ja hoidon vaativuuteen. Hoitopalkkio vuoden 2006 tasossa on vähintään 242 euroa perhehoidossa olevaa henkilöä kohti kalenterikuukaudessa. Hoitopalkkion määrä on enintään 725 euroa silloin, kun perhehoitaja hoitaa perhehoidossa olevaa henkilöä kokoaikaisesti, ja enintään 363 euroa silloin, kun perhehoitaja ei hoida perhehoidossa olevaa henkilöä kokoaikaisesti. Pykälän 2 momentin mukaan, jos perhehoidossa oleva henkilö vaatii runsaasti hoitoa tai erityistä huomiota tai huolenpitoa, voidaan hoitopalkkion enimmäismäärää korottaa enintään kaksinkertaisesti perhehoidossa olevaa henkilöä kohti kalenterikuukaudessa. Pykälän 3 momentin mukaan hoitopalkkiota ei makseta perhehoitoon sijoitettua omaa alle

18-vuotiasta lastaan hoitavalle henkilölle eikä henkilölle, joka on kieltäytynyt vastaanotamasta palkkiota. Hoitopalkkio voidaan erityisestä syystä sopia maksettavaksi myös 1 momentissa säädettyä vähimmäismäärää pienempänä. Perhehoitajalain 2 §:n 4 momentin mukaan 1 momentissa mainitut ja toimeksiantosopimuksessa sovitut hoitopalkkioiden määrät tarkistetaan kalenterivuositain työntekijäin eläkelain (359/1961) 7 b §:ssä tarkoitetulla palkkakertoimella. Pykälän 1 momentissa tarkoitetut, tarkistettavat vähimmäis- ja enimmäismäärät pyöristetään lähinnä ylimpään euroon. Perhehoitajalain 4 §:n 1 momentin 1 kohdan mukaan toimeksiantosopimuksessa tulee sopia perhehoitajalle maksettavan hoitopalkkion määrästä ja suorittamisesta.

Perhehoitajalain 3 §:n 1 momentin mukaan, jollei toimeksiantosopimuksessa ole toisin sovittu, perhehoitajalle maksetaan korvaus perhehoidossa olevan henkilön hoidosta ja ylläpidosta aiheutuvista kustannuksista sekä hoidon käynnistämisestä aiheutuvista tarpeellisista kustannuksista. Pykälän 2 momentin mukaan valtioneuvoston asetuksella säädetään korvausten suuruudesta ja tarkemmista perusteista, joiden mukaan korvaukset määräytyvät. Perhehoitajalain 4 §:n 1 momentin 2 kohdan mukaan toimeksiantosopimuksessa tulee sopia perhehoidosta ja hoidon käynnistämisestä aiheutuvien kustannusten korvaamisesta sekä perhehoidossa olevan henkilön kalenterikuukausittaisten käyttövarojen maksamisesta.

Perhehoitaja-asetuksen 2 §:n 1 momentin mukaan perhehoidossa olevan henkilön hoidosta ja ylläpidosta aiheutuvista kustannuksista perhehoitajalle maksetaan todellisten kustannusten mukainen korvaus (*kulukorvaus*). Kulukorvauksen määrä on vuoden 2006 tasossa vähintään 305 euroa ja enintään 611 euroa perhehoidossa olevaa henkilöä kohti kalenterikuukaudessa. Kulukorvaus voidaan erityisestä syystä maksaa myös säädettyä vähimmäismäärää pienempänä.

Perhehoitaja-asetuksen 2 §:n 2 momentin mukaan kulukorvauksen tarkoituksena on korvata perhehoidossa olevan henkilön ravinnosta, asumisesta, harrastuksista, henkilökohtaisista tarpeista ja muusta elatuksesta aiheutuvat tavanomaiset menot sekä ne tavan-

omaiset terveydenhuollon kustannukset, joita muun lainsäädännön nojalla ei korvata. Lisäksi korvaus sisältää lastensuojelulain (683/1983) nojalla perhehoitoon sijoitetulle lapselle tai nuorelle hänen omaan käyttöönsä lastensuojeluasetuksen 6 e §:n nojalla annettavat käyttövarat. Pykälän 3 momentin mukaan kulukorvauksen lisäksi korvataan sellaiset perhehoidossa olevan henkilön yksilöllisistä tarpeista johtuvat terapian ja terveydenhuollon sekä alle 21-vuotiaan lapsen tai nuoren opinnoista aiheutuvat erityiset kustannukset, joita muun lainsäädännön nojalla ei korvata. Pykälän 4 momentin mukaan pykälän 1—3 momentissa tarkoitettujen kustannusten lisäksi voidaan 1 momentissa mainittuun enimmäismäärään saakka korvata perhehoidossa olevan henkilön lomavietosta johtuvat ja erityisten harrastusten tai harrastusvälineiden aiheuttamat ja muut jatkuvaluontoiset tai kertakaikkiset erityiset kustannukset.

Perhehoitaja-asetuksen 3 §:n mukaan perhehoitajalle hoidon käynnistämisestä aiheutuvista tarpeellisista kustannuksista maksettava korvaus (*käynnistämiskorvaus*) on perhehoidossa olevaa henkilöä kohti vuoden 2006 tasossa enintään 2 440 euroa. Käynnistämiskorvauksella voidaan kattaa esimerkiksi asuntoon kohdistuvat välttämättömät kalusteet, vuodevaatteet, ensivaatekerta ja leikki- kalut.

Perhehoitaja-asetuksen 4 §:n 1 momentin mukaan perhehoitaja-asetuksen 2 §:n 1 momentissa ja 3 §:ssä tarkoitetut määrät sekä perhehoitajalain 1 §:n 1 momentissa tarkoitettun toimeksiantosopimuksen mukaiset kulukorvaukset on tarkistettava kalenterivuositain vuoden alusta elinkustannusindeksin (lokakuu 1951 = 100) edellisen lokakuun vuosimuutoksen mukaisesti. Elinkustannusindeksin vuoden 2004 lokakuun pisteluku oli 1 590 ja vuoden 2005 lokakuun pisteluku 1 603. Perhehoitaja-asetuksen 4 §:n 2 momentin mukaan perhehoitaja-asetuksen 2 §:n 1 momentissa tarkoitetut, tarkistettavat vähimmäis- ja enimmäismäärät pyöristetään lähinnä ylimpään euroon.

Perhehoitaja-asetuksen 5 §:n mukaan tarkempia ohjeita asetuksen täytäntöönpanosta antaa tarvittaessa sosiaali- ja terveysministeriö. Sosiaali- ja terveysministeriö ei ole an-

tanut asetuksessa tarkoitettuja ohjeita perhehoitaja-asetuksen soveltamisesta. Ohjaus on toteutettu informaatio-ohjauksella kuten kuntatiedotteilla ja koulutuksella.

2. Esityksen tavoitteet ja ehdotetut muutokset

Esityksen tavoitteena on parantaa perhehoidon asemaa osana toimivaa sijaishuoltojärjestelmää. Halukkuutta ryhtyä perhehoitajaksi voidaan lisätä parantamalla perhehoitajana toimimisen edellytyksiä. Esitys sisältää perhehoitajalle maksettavan hoitopalkkion ja kulukorvauksen vähimmäismäärien nostamisen ja enimmäismääriä koskevien rajojen poistamisen. Lisäksi esitys sisältää kulukorvauksen ja käynnistämiskorvauksen määriä ja perusteita koskevan sääntelyn nostamisen asetuksen tasolta lain tasolle.

Halukkuutta perhehoitajaksi ryhtymiseen voidaan lisätä hoitajan tehtävästään saamaa hoitopalkkiota korottamalla. Vuonna 2004 keskimääräinen hoitopalkkio oli 565 euroa kuukaudessa. Palkkion vähimmäismäärää ehdotetaan korotettavaksi nykyisestä 242 eurosta 300 euroon hoidossa olevaa henkilöä kohti kalenterikuukaudessa. Perhehoitajalain 2 §:n 4 momentissa viitataan työntekijäin eläkelain (395/1961) 7 b §:ään. Työntekijän eläkelain voimaantulon (396/2006) 1 §:n mukaan työntekijän eläkelaki (395/2006) tulee voimaan 1.1.2007 ja samalla lain 2 §:n mukaan työntekijäin eläkelaki kumotaan. Työntekijän eläkelain 96 § vastaa asiasisällöltään työntekijäin eläkelain 7 b §:ää. Viittaus korjattaisiin vastaamaan 1 päivänä tammikuuta 2007 voimaan tulevaa työntekijän eläkelakia. Hoitopalkkion määrää tarkistetaan seuraavan kerran 1 päivänä tammikuuta 2007 indeksimuutoksen mukaisesti.

Kulukorvauksen tasosta voidaan tehdä joitakin suuntavia johtopäätöksiä Perhehoitoliiton vuonna 2004 tekemän perhehoitajille suunnatun kyselyn pohjalta. Vastanneista vain 18 prosenttia piti kulukorvauksen tasoa melko hyvänä tai hyvänä. Kun taas huonona tai melko huonona sitä piti 48 prosenttia vastanneista. Vuonna 2004 keskimääräinen kulukorvaus oli 400 euroa kuukaudessa. Kulukorvauksen vähimmäistason säilyttämi-

seksi riittävänä ja todellista kulurakennetta vastaavana kulukorvauksen vähimmäismäärää esitetään korotettavaksi 350 euroon hoidossa olevaa henkilöä kohti kalenterikuukaudessa.

Perhehoitajalle maksettavasta hoitopalkkiosta säädetään perhehoitajalain 2 §:ssä. Perhehoitajalain 3 §:n perusteella maksettavien kulukorvauksen ja käynnistämiskorvauksen määrästä ja tarkemmista määräytymisperusteista säädetään kuitenkin edelleen perhehoitaja-asetuksessa. Perustuslain 80 §:ssä edellytetään, että yksilön oikeuksien ja velvollisuuksien perusteista tulee säätää lailla. Kulukorvauksen ja käynnistämiskorvauksen osalta on kysymys yksittäisen perhehoitajan oikeuksien perusteesta ja toisaalta kulukorvaukselta maksaville kunnille asetettavasta velvoitteesta. Tämän vuoksi ehdotetaan myös kulukorvauksen ja käynnistämiskorvauksen määrää ja perusteita koskeva sääntelyn nostamista asetuksen tasolta lain tasolle.

Voimassa olevan perhehoitaja-asetuksen 2 §:n 1 momentin mukaan kulukorvausta maksetaan todellisten kustannusten mukaisena. Kulukorvaus on maksettava vähintään lain edellyttämä vähimmäismäärä. Enimmäismäärälle on asetettu yläraja. Kun kulukorvauksen tarkoituksena on korvata todelliset kulut, ei enimmäismäärän asettaminen kulukorvaukselle ole tarkoituksenmukaista. Hoitopalkkion ja kulukorvauksen enimmäismäärästä säätäminen perustui perhehoitajalain ja -asetuksen voimaantulon aikana voimassa olleeseen kustannusperusteiseen valtiosuusjärjestelmään. Tuolloin oli tarkoituksenmukaista asettaa hoitopalkkiolle ja kulukorvaukselle ylärajat, koska valtiosuudet määräytyivät todellisten kustannusten mukaisesti. Valtiosuusjärjestelmän muututtua laskennalliseksi vuoden 1993 alusta ei ylärajojen säilyttäminen enää ole tarkoituksenmukaista eikä perusteltua. Tämän vuoksi ehdotetaan säädettäväksi ainoastaan hoitopalkkion ja kulukorvauksen vähimmäismäärästä.

Voimassa olevan perhehoitaja-asetuksen 2 §:n 2 momentin mukaan kulukorvauksiin sisältyy lastensuojelulain nojalla perhehoitoon sijoitetulle lapselle tai nuorelle hänen omaan käyttöönsä lastensuojeluasetuksen 6 e §:n nojalla annettavat käyttövarat. Lastensuo-

jelulain kokonaisuudistus on meneillään. Nyt ehdotetaan viitattavan ainoastaan lastensuojelulakiin riippumatta siitä säädetäänkö uudessa lastensuojelulaissa lapsen tai nuoren käyttövaroista laissa vai asetuksessa.

Käynnistämiskorvauksen tasoa ei ole tarkoitus muuttaa. Koska myös käynnistämiskorvaus on perhehoitajalain 3 §:ssä tarkoitettua kustannusten korvausta, on perusteltua siirtää myös sitä koskeva sääntely lain tasolle. Perhehoitajalaki on tarkoitus kokonaisuudessaan uudistaa myöhemmin ja siinä yhteydessä tullaan tarkemmin arvioimaan myös käynnistämiskorvauksen tasoa. Samalla poistettaisiin perhehoitajalain 3 §:n 2 momentti, jonka mukaan kulukorvauksista annetaan tarkemmat säännökset valtioneuvoston asetuksella.

Perhehoitaja-asetuksen 4 §:n 1 momentissa tarkoitettu kulukorvausta ja käynnistämiskorvausta koskeva indeksisuoja ehdotetaan sisällytettäväksi perhehoitajalain 3 §:n 7 momenttiin asiallisesti nykyistä vastaavassa muodossaan. Kulukorvausta ja käynnistämiskorvausta tarkistetaan seuraavan kerran 1 päivänä tammikuuta 2007 indeksimuutoksen mukaisesti.

Perhehoitajalain 2 §:n 4 momentti sisältää hoitopalkkiota ja perhehoitaja-asetuksen 4 §:n 2 momentti sisältää kulukorvauksen tarkistettujen määrien pyöristämistä koskevat säännökset. Nykyisin voimassa oleva hoitopalkkiota ja kulukorvausta koskeva pyöristämissääntö poikkeaa yleisestä pyöristämissäännöstä. Nykyisten maksujärjestelmien ansiosta ei ole enää tarvetta hoitopalkkion tai kulukorvauksen määrän pyöristämiseen lähinnä ylimpään euroon. Tästä syystä ehdotetaan perhehoitajalain 2 §:n 4 momentista poistettavaksi pyöristämistä koskeva säännös. Vastaavasti pyöristämistä koskevaa säännöstä ei enää sisällytettäisi ehdotettuun kulukorvausta koskevaan perhehoitajalain 3 §:ään.

3. Esityksen vaikutukset

3.1. Yleistä

Esitys sisältää perhehoitajalle maksettavan hoitopalkkion ja kulukorvauksen vähimmäismäärän nostamisen ja enimmäismäärän

poistamisen. Vuoden 2004 lopussa Suomessa oli 3 792 perhehoitajaa. Suurin osa perhehoitajista toimii huostaan otettujen lasten sijaishuoltajina. Lasten sijoittaminen perhehoitoon on vähentynyt viime vuosina vaikka samanaikaisesti huostaan otettujen lasten määrä on lisääntynyt. Vuodesta 2002 vuoteen 2004 kustannuksiltaan edulliset perhehoidon toimeksiantosopimukset ovat vähentyneet 8 prosenttia, kun taas vastaavana ajanjaksona laitossijoitukset ovat kasvaneet 12 prosenttia.

Hoitopalkkion ja kulukorvauksen vähimmäismäärän korotuksilla arvioidaan olevan perhehoitajaksi ryhtymistä ja perhehoitajana jatkamista tukeva vaikutus. Samoin vähimmäismäärien korotuksilla arvioidaan olevan palkkioiden ja kulukorvauksien tasoa nostava myönteinen heijastusvaikutus myös niihin toimeksiantosopimuksiin, joissa palkkiota tai kulukorvausta on sovittu maksettavaksi yli vähimmäismäärän. Samanlainen vaikutus arvioidaan olevan enimmäismäärien poistamisella.

Perhehoitaja-asetuksessa on perhehoitajalle maksettavaa kulukorvausta ja käynnistämiskorvausta koskevat tarkemmat säännökset. Aiemmin tehdyllä lain muutoksella on hoitopalkkiota koskeva säännös siirretty asetuksesta lain tasolle. Tässä esityksessä on tarkoituksena siirtää kulukorvausta ja käynnistämiskorvausta koskevat säännökset lain tasolle. Tässä hallituksen esityksessä esitettyjen muutosten jälkeen asetukseen jäisi vain perhehoitaja-asetuksen 5 §, jonka mukaan sosiaali- ja terveysministeriö voi antaa tarkempia ohjeita asetuksen täytäntöönpanosta. Perhehoitaja-asetuksen asiasisällön siirtyessä lakiin myös tämä säännös käy tarpeettomaksi. Ehdotettujen muutosten seurauksena perhehoitaja-asetus voidaan tarpeettomana kumota.

3.2. Taloudelliset vaikutukset

Vuoden 2006 alusta indeksillä tarkistetun hoitopalkkion vähimmäismäärä on 242 euroa ja kulukorvauksen vähimmäismäärä 305 euroa hoidossa olevaa henkilöä kohti kalenterikuukaudessa. Tällä lainmuutoksella on tarkoitus nostaa hoitopalkkion vähimmäismäärä 300 euroon ja kulukorvauksen vähimmäismäärää 350 euroon hoidossa olevaa

henkilöä kohti kalenterikuukaudessa. Kuntien eläkevakuutuksesta ja Perheliitto ry:stä saatujen tietojen mukaan maksettavista hoitopalkkioista noin 70 prosentin arvioidaan sijoittuvan välille 350—450 euroa. Kun perhehoitajien määrän arvioidaan vuonna 2007 olevan 3 800, uudistus koskisi noin 1 100 hoitajaa. Hoitopalkkion vähimmäismäärän korottamisen arvioidaan lisäävän kustannuksia 396 000 euroa.

Kaikkien maksettujen kulukorvausten keskiarvo oli 400 euroa vuonna 2004. Kulukorvauksen vähimmäismäärän korottaminen 350 euroon arvioidaan lisäävän kustannuksia 684 000 euroa.

Vähimmäismäärien korotuksilla arvioidaan olevan myönteinen heijastusvaikutus myös niihin toimeksiantosopimuksiin, joissa palkkiota on sovittu maksettavaksi yli vähimmäismäärän. Samanlainen vaikutus arvioidaan olevan myös enimmäismäärien poistamisella. Ottaen huomioon tämän tosiasiallisen kustannusvaikutuksen, kustannusten lisäykseksi arvioidaan kaikkiaan 1 600 000 euroa, josta laskennallinen valtionosuus olisi 542 000 euroa.

Käynnistämiskorvauksen enimmäismäärää ei ole tarkoitus muuttaa, joten käynnistämiskorvauksen osalta esityksellä ei arvioida olevan taloudellisia vaikutuksia. Kyseessä on tältä osin lakitekninen muutos.

3.3. Vaikutukset viranomaisten tehtäviin, menettelytapoihin ja toimintaan

Esitetyillä muutoksilla ei ole suoranaista vaikutusta viranomaisten tehtäviin. Toimeksiantosopimuksessa sovitaan hoitopalkkiosta

ja kulukorvauksen perusteet ja määrä. Kun palkkion ja kulukorvauksen enimmäismäärä poistetaan, selkiyttää se sopimuksen tekoa. Viranomaiset voivat nyt aikaisempaa joustavammin laatia perhehoitajan kanssa toimeksiantosopimuksen, joka vastaa perhehoidon todellisia kustannuksia.

3.4. Yhteiskunnalliset vaikutukset

Esityksen arvioidaan kannustavan uusia perhehoitajia ryhtymään sekä nykyisiä perhehoitajia jatkamaan yhteiskunnallisesti tärkeää perhehoitotyön toteuttamista. Perhehoidon suhteellisen osuuden kasvaminen on yksi keskeinen sijaishuollon toimintatavoite.

4. Asian valmistelu

Esitys on valmisteltu sosiaali- ja terveysministeriössä. Valmistelun yhteydessä on käyty kuntalain (365/1995) 8 §:n mukainen neuvottelu.

5. Riippuvuus muista esityksistä

Esitys liittyy valtion vuoden 2007 talousarvioesitykseen ja on tarkoitettu käsiteltäväksi sen yhteydessä.

6. Voimaantulo

Laki ehdotetaan tulevaksi voimaan 1 päivänä tammikuuta 2007.

Edellä esitetyn perusteella annetaan Eduskunnan hyväksyttäväksi seuraava lakiehdotus:

Laki

perhehoitajalain 2 ja 3 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan 3 päivänä huhtikuuta 1992 annetun perhehoitajalain (312/1992) 2 ja 3 §, sellaisena kuin niistä on 2 § laissa 930/2005 seuraavasti:

2 §

Hoitopalkkio

Jollei toimeksiantosopimuksessa ole toisin sovittu, perhehoitajalla on oikeus saada hoidosta palkkiota (*hoitopalkkio*). Hoitopalkkiota maksetaan perhehoidossa olevaa henkilöä kohti kalenterikuukaudessa vähintään 300 euroa.

Hoitopalkkiota ei makseta perhehoitoon sijoitettua omaa alle 18-vuotiasta lastaan hoitavalle henkilölle eikä henkilölle, joka on kieltäytynyt vastaanottamasta palkkiota. Hoitopalkkio voidaan erityisestä syystä sopia maksettavaksi myös 1 momentissa säädettyä vähimmäismäärää pienempänä.

Edellä 1 momentissa mainittu ja toimeksiantosopimuksessa sovittu hoitopalkkion määrä tarkistetaan kalenterivuositain työntekijän eläkelain (395/2006) 96 §:ssä tarkoitettulla palkkakertoimella.

3 §

Kustannusten korvaaminen

Jollei toimeksiantosopimuksessa ole toisin sovittu, perhehoitajalle maksetaan korvaus perhehoidossa olevan henkilön hoidosta ja ylläpidosta aiheutuvista kustannuksista sekä hoidon käynnistämisestä aiheutuvista tarpeellisista kustannuksista.

Perhehoidossa olevan henkilön hoidosta ja ylläpidosta aiheutuvista kustannuksista perhehoitajalle maksetaan todellisten kustannusten mukainen korvaus (*kulukorvaus*), kuitenkin

kin vähintään 350 euroa perhehoidossa olevaa henkilöä kohti kalenterikuukaudessa. Kulukorvaus voidaan erityisestä syystä maksettaa myös säädettyä vähimmäismäärää pienempänä.

Kulukorvauksen tarkoituksena on korvata perhehoidossa olevan henkilön ravinnosta, asumisesta, harrastuksista, henkilökohtaisista tarpeista ja muusta elatuksesta aiheutuvat tavanomaiset menot sekä ne tavanomaiset terveydenhuollon kustannukset, joita muun lainsäädännön nojalla ei korvata. Lisäksi kulukorvaus sisältää lastensuojelulain (683/1983) nojalla perhehoitoon sijoitetulle lapsella tai nuorelle hänen omaan käyttöönsä mainitun lain nojalla annettavat käyttövarat.

Kulukorvauksen lisäksi maksetaan korvaus sellaisista perhehoidossa olevan henkilön yksilöllisistä tarpeista johtuvista terapian ja terveydenhuollon sekä alle 21-vuotiaan lapsen tai nuoren opinnoista aiheutuvista erityisistä kustannuksista, joita muun lainsäädännön nojalla ei korvata.

Edellä 2—4 momentissa tarkoitettujen kustannusten lisäksi voidaan korvata perhehoidossa olevan henkilön lomanvietosta johtuvat ja erityisten harrastusten tai harrastusvälineiden aiheuttamat ja muut jatkuvaluontoiset tai kertakaikkiset erityiset kustannukset.

Perhehoitajalle hoidon käynnistämisestä aiheutuvista tarpeellisista kustannuksista maksettava korvaus (*käynnistämiskorvaus*) on perhehoidossa olevaa henkilöä kohti enintään 2 440 euroa.

Edellä 2 ja 6 momentissa mainitut määrät sekä toimeksiantosopimuksessa sovitut kulukorvausten määrät on tarkistettava kalenteri-

vuosittain vuoden alusta elinkustannusindeksi (lokakuu 1951=100) edellisen vuoden lokakuun vuosimuutoksen mukaisesti.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

Tämän lain 2 §:ssä tarkoitetun hoitopalkkion määrä vastaa vuodelle 2006 työntekijäin eläkelain (395/1961) 7 b §:n nojalla vahvistettua palkkakerrointa.

Tämän lain 3 §:ssä tarkoitettu kulukorvauksen määrä vastaa elinkustannusindeksin

vuoden 2006 lokakuun pistelukua ja käynnistämiskorvauksen määrä vastaa elinkustannusindeksin vuoden 2005 lokakuun pistelukua.

Tällä lailla kumotaan perhehoitajalle maksettavasta palkkiosta ja korvauksesta 8 päivänä toukokuuta 1999 annettu asetus (420/1992) siihen myöhemmin tehtyine muutoksineen.

Ennen tämän lain voimaantuloa voidaan ryhtyä lain täytäntöönpanon edellyttämiin toimenpiteisiin.

Helsingissä 12 päivänä syyskuuta 2006

Tasavallan Presidentti

TARJA HALONEN

Peruspalveluministeri *Liisa Hyssälä*

Laki**perhehoitajalain 2 ja 3 §:n muuttamisesta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan 3 päivänä huhtikuuta 1992 annetun perhehoitajalain (312/1992) 2 ja 3 §, sellaisena kuin niistä on 2 § laissa 930/2005 seuraavasti:

Voimassa oleva laki

2 §

Hoitopalkkio

Jollei toimeksiantosopimuksessa ole toisin sovittu, perhehoitajalla on oikeus saada hoidosta palkkiota (*hoitopalkkio*). *Hoitopalkkion määrä perustuu hoitoon käytettävään aikaan ja hoidon vaativuuteen.* Hoitopalkkiota maksetaan perhehoidossa olevaa henkilöä kohti kalenterikuukaudessa vähintään 234 euroa ja enintään:

1) 701 euroa silloin, kun perhehoitaja hoitaa perhehoidossa olevaa henkilöä kokoaikaisesti; tai

2) 351 euroa silloin, kun perhehoitaja ei hoida perhehoidossa olevaa henkilöä kokoaikaisesti.

Jos perhehoidossa oleva henkilö vaatii runsaasti hoitoa tai erityistä huomiota tai huolenpitoa, voidaan hoitopalkkion 1 momentissa tarkoitettuja enimmäismääriä korottaa enintään kaksinkertaisiksi perhehoidossa olevaa henkilöä kohti kalenterikuukaudessa.

Hoitopalkkiota ei makseta perhehoitoon sijoitettua omaa alle 18-vuotiasta lastaan hoitavalle henkilölle eikä henkilölle, joka on kieltäytynyt vastaanottamasta palkkiota. Hoitopalkkio voidaan erityisestä syystä sopia maksettavaksi myös 1 momentissa säädettyä vähimmäismäärää pienempänä.

Edellä 1 momentissa mainitut ja toimeksiantosopimuksessa sovitut hoitopalkkioiden määrät tarkistetaan kalenterivuositain työntekijäin eläkelain (395/1961) 7 b §:ssä

Ehdotus

2 §

Hoitopalkkio

Jollei toimeksiantosopimuksessa ole toisin sovittu, perhehoitajalla on oikeus saada hoidosta palkkiota (*hoitopalkkio*). Hoitopalkkiota maksetaan perhehoidossa olevaa henkilöä kohti kalenterikuukaudessa vähintään 300 euroa.

Hoitopalkkiota ei makseta perhehoitoon sijoitettua omaa alle 18-vuotiasta lastaan hoitavalle henkilölle eikä henkilölle, joka on kieltäytynyt vastaanottamasta palkkiota. Hoitopalkkio voidaan erityisestä syystä sopia maksettavaksi myös 1 momentissa säädettyä vähimmäismäärää pienempänä.

Edellä 1 momentissa mainittu ja toimeksiantosopimuksessa sovitut hoitopalkkion määrät tarkistetaan kalenterivuositain työntekijän eläkelain (395/2006) 96 §:ssä tar-

Voimassa oleva laki

Ehdotus

tarkoitettulla palkkakertoimella. Edellä 1 momentissa tarkoitettut, tarkistettut vähimmäis- ja enimmäismäärät pyöristetään lähinnä ylöspäin euroon.

koitetulla palkkakertoimella.

3 §

3 §

Kustannusten korvaaminen

Kustannusten korvaaminen

Jollei toimeksiantosopimuksessa ole toisin sovittu, perhehoitajalle maksetaan korvaus perhehoidossa olevan henkilön hoidosta ja ylläpidosta aiheutuvista kustannuksista sekä hoidon käynnistämisestä aiheutuvista tarpeellisista kustannuksista.

Asetuksella säädetään maksettavien korvausten suuruudesta ja tarkemmista perusteista, joiden mukaan korvaukset määräytyvät.

Jollei toimeksiantosopimuksessa ole toisin sovittu, perhehoitajalle maksetaan korvaus perhehoidossa olevan henkilön hoidosta ja ylläpidosta aiheutuvista kustannuksista sekä hoidon käynnistämisestä aiheutuvista tarpeellisista kustannuksista.

Perhehoidossa olevan henkilön hoidosta ja ylläpidosta aiheutuvista kustannuksista perhehoitajalle maksetaan todellisten kustannusten mukainen korvaus (kulukorvaus), kuitenkin vähintään 350 euroa perhehoidossa olevaa henkilöä kohti kalenterikaudessa. Kulukorvaus voidaan erityisestä syystä maksaa myös säädettyä vähimmäismäärää pienempänä.

Kulukorvauksen tarkoituksena on korvata perhehoidossa olevan henkilön ravinnosta, asumisesta, harrastuksista, henkilökohtaisista tarpeista ja muusta elatuksesta aiheutuvat tavanomaiset menot sekä ne tavanomaiset terveydenhuollon kustannukset, joita muun lainsäädännön nojalla ei korvata. Lisäksi kulukorvaus sisältää lastensuojelulain (683/1983) nojalla perhehoitoon sijoitetulle lapsella tai nuorelle hänen omaan käyttöönsä mainitun lain nojalla annettavat käyttövarat.

Kulukorvauksen lisäksi maksetaan korvaus sellaisista perhehoidossa olevan henkilön yksilöllisistä tarpeista johtuvista terapian ja terveydenhuollon sekä alle 21-vuotiaan lapsen tai nuoren opinnoista aiheutuvista erityisistä kustannuksista, joita muun lainsäädännön nojalla ei korvata.

Edellä 2–4 momentissa tarkoitettujen kustannusten lisäksi voidaan korvata perhehoidossa olevan henkilön lomanvietosta johtuvat ja erityisten harrastusten tai harrastusvälineiden aiheuttamat ja muut jatkuvaluontoiset tai kertakaikkiset erityiset kustannukset.

Perhehoitajalle hoidon käynnistämisestä aiheutuvista tarpeellisista kustannuksista

maksettava korvaus (käynnistämiskorvaus) on perhehoidossa olevaa henkilöä kohti enintään 2 440 euroa.

Edellä 2 ja 6 momentissa mainitut määrät sekä toimeksiantosopimuksessa sovitut kulukorvausten määrät on tarkistettava kalenterivuositain vuoden alusta elinkustannusindeksi (lokakuu 1951=100) edellisen vuoden lokakuun vuosimuutoksen mukaisesti.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

Tämän lain 2 §:ssä tarkoitetun hoitopalkkion määrä vastaa vuodelle 2006 työntekijäin eläkelain (395/1961) 7 b §:n nojalla vahvistettua palkkakerrointa.

Tämän lain 3 §:ssä tarkoitettu kulukorvauksen määrä vastaa elinkustannusindeksin vuoden 2006 lokakuun pistelukua ja käynnistämiskorvauksen määrä vastaa elinkustannusindeksin vuoden 2005 lokakuun pistelukua.

Tällä lailla kumotaan perhehoitajalle maksettavasta palkkiosta ja korvauksesta 8 päivänä toukokuuta 1999 annettu asetus (420/1992) siihen myöhemmin tehtyine muutoksineen.

Ennen tämän lain voimaantuloa voidaan ryhtyä lain täytäntöönpanon edellyttämiin toimenpiteisiin.
